
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שיטות מחקר בהיסטוריה - 39821

תאריך עדכון אחרון 07-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): משה סלוחובסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msl@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד 10:00-12

מורי הקורס:

פרופ משה סלוחובסקי

תאור כללי של הקורס:

היכרות עם חיבורים מכוננים, שיטות מחשבה ואופני פרשנות העומדים בבסיס המחקר במדעי הרוח בכלל והיסטוריה בפרט.

מטרות הקורס:

הקניית הידע המרכזי בתולדות המחשבה המערבית של מאה וחמישים השנים האחרונות והשפעתה על התפתחות חקר ההיסטוריה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, התלמידים יכירו נושאים ודיונים מרכזיים בדיסציפלינה ההיסטורית ובתולדות ההגות המערבית.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: דיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מפגש ראשון: העובדה ההיסטורית וסיבתיות

קטע מההקדמה של ליאופולד פון רנקה ל"היסטוריה של העמים הגרמנים והטבטונים"

English Historical Review 1:1 (1886), Prefatory Note.

לשק קולקובסקי, "אגדת הקיסר קנדי" אלפיים 6 (1994)

Leszek Kolakowski, "Emperor Kennedy's Legend", from his *Modernity on endless Trial*, (Chicago. 1990), pp. 249-154

וראו גם את האתר הבא וחישבו איך הוא קשור לחשיבה היסטורית:

<https://tylervigen.com/spurious-correlations>

מפגש שני: היסטוריה כביקורת

Michel-Rolph Trouillot, "Introduction," in *Silencing the Past: Power and the Production of History*, (Boston, 2015 [1997]), 1-30.

Joan W. Scott, "History-writing as Critique," in *Manifestos for History*, K. Jenkins et als., eds. (New York: 2008), 19-38

מפגש שלישי: הארכיון

ז'אק דרידה, מחלת הארכיב (תל אביב, 2006), 13-9

Ann L. Stoler, *Along the Archival Grain: Epistemic Anxieties and Colonial Common Sense* (Princeton, 2008), 17-53.

מפגש רביעי: איך לכתוב על מה שהארכיון לא שימר?

Saidiya Hartman, "Venus in Two Acts," *Small Axe* 12:2 (2008): 1-14

מפגש חמישי: נקודות מבט

Carlos Ginzburg, "Our Words and Theirs: A Reflection on the Historian's Craft, Today," in *Historical Knowledge. In Quest of Theory, Method and Evidence*, eds.

Susanna Fellman and Marjatta Rahikainen (Cambridge, 2012), 97-119

מפגש ששי: בין זיכרון להיסטוריה ובין עדות לשתיקה

Julian Jackson, "Archives, Memories, and Masks in Writing the History of the French Resistance: The Case of Daniel Cordier," *French Historical Studies* 45:1 (2022)

חלק ב: היסטוריוגרפיה

מחשבה דיאלקטית ומרכסיסטית:

מפגש שביעי: הגל

פ' הגל, "חלק 2" בתוך מבוא לתולדות הפילוסופיה, עמ' 73-91.

מפגש שמיני:

קרל מרקס, המניפסט הקומוניסטי (1848)

<https://www.marxists.org/hebrew/Cm/CM.htm>

חלק ג: עידן הפוסט

שבוע תשיעי: בורדיה:

פייר בורדיה, מבנים, הביטוס, פרקטיקות

Pierre Bourdieu, "Outline of the Theory of Practice: Structures and the habitus," in Gabrielle M. Spiegel, ed. *Practicing History* (New York, 2005), 179-198.

מפגש 10: פוקו:

[Maurice Florence], "Foucault" (1984), in *The Cambridge companion to Foucault*, Gary Gutting (Ed.) (New York 2005), pp. 314-319.

מפגש 11:

מישל פוקו, תולדות המיניות א': הרצון לדעת (תל אביב, 1996), 28-7; 53-42; 79-64

פוקו, תולדות המיניות: כרך ב': השימוש בתענוגות (תל אביב, 2008), 17-7

מפגש 12: Historicism New

Susan Buck-Morss, "Hegel and Haiti," *Critical Inquiry* 26 :4 (Summer 2000): 821-865.

Stephen Greenblatt, *The Holberg Conversation* 2016:

<https://www.youtube.com/watch?v=91qS5yq2AgY>

שבוע 13 : וייט

היידן וייט, "הטקסט ההיסטורי כמוצר ספרותי", בתוך: חשיבה היסטורית, אליעזר וינריב, עורך (תל אביב, תשמ"ה), כרך ב', עמ' 305-322.

Hayden White, "The Historical Text as Literary Artifact," *Clio* 3:3 (1974), 81-100

שבוע 14: HUNT?

חלק ד: מגדר ומיניות

מפגש 15 : החלוקה המגדרית

Gayle Rubin (1975), "The traffic in women: Notes on the "Political Economy" of

Sex", in Nicholson, Linda (ed.), *The second wave: a reader in feminist theory*, New York, 1997, pp. 27-62

מפגש 16: היסטוריה של מיניות

Tamara Chaplin, "'A Woman Dressed like a Man:' Gender Trouble at the Sapphic Cabaret, Paris, 1930-1960," *French Historical Studies* 44:4 (2021)

מפגש 17: Intersectionality

Kimberlé Crenshaw, "Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory, and Antiracist Politics," *University of Chicago Legal Forum* 1989, article 8 (1989): 139-167.

רשות:

Kimberlé Crenshaw, TED talk

<https://www.youtube.com/watch?v=&akOe5-UsQ2o>

שבוע 18: החפצה

לורה מאלווי, "עונג חזותי וקולנוע נרטיבי" (1975), בתוך ללמוד פמיניזם: מקראה, דליה באום ואחרות, עורכות (תל אביב, 2006), עמ' 116-133.

Mulvey, Laura. "Visual pleasure and narrative cinema", in *Visual and other pleasures*. Palgrave Macmillan, London, 1989. 14-26.

חלק ד: אימפריה

מפגש 19: ידע ואימפריה

Ann Stoler, "Sexual Affronts and Racial Frontiers," in her *Carnal Knowledge and Imperial Power* (Berkeley, 2002), pp. 79-147

מפגש 20: תיאוריה פוסט קולוניאלית

H. Bhabha, "The Other Question: Stereotype, Discrimination, and the Discourse of Colonialism," in *The Location of Culture*, London, 1994, pp. 94-120.

ובעברית: ה' בבא, "שאלת האחר: הבדל, אפליה ושיח פוסט-קולוניאלי" תיאוריה וביקורת 5 (1994), עמ' 144-157.

מפגש 21: אירופה העולם

Dipesh Chakrabarty, "Postcoloniality and the Artifice of History: Who Speaks for "Indian" Pasts," *Representations* 37, Special Issue: *Imperial Fantasies and Postcolonial Histories* (1992): 1-26

Priya Satia, *Time's Monster: How History Makes History* (Cambridge, Mass, 2020), Introduction (pp. 1-11)

מפגש 22: איך לעשות היסטוריה גלובלית?

Sanjay Subrahmanaym, "Connected Histories: Notes towards a Reconfiguration of Early Modern Eurasia," *Modern Asian Studies* 31:3, Special Issue: *The Eurasian Context of the Early Modern History of Mainland South East Asia, 1400-1800* (Jul., 1997): 735-762

Amy Stanley, "Maidservants' Tales: Narrating Domestic and Global History in Eurasia, 1600-1900," *The American Historical Review* 121:2 (2016), 437-460,

חלק ה: מה (עוד) עושים עכשיו?

מפגש 23: היסטוריה כלכלית חדשה? ד"ר עידית בן-אור

Rebecca L. Spang, *Stuff and Money in the Time of the French Revolution* (Introduction and chapter 3 Harvard University Press, 2015),

יש גישה אלקטרונית דרך אתר הספרייה.

חומר חובה לקריאה:

רמפגש ראשון: העובדה ההיסטורית וסיבתיות

קטע מההקדמה של ליאופולד פון רנקה ל"היסטוריה של העמים הגרמנים והטבטונים"

English Historical Review 1:1 (1886), Prefatory Note.

לשק קולקובסקי, "אגדת הקיסר קנדי" אלפיים 6 (1994)

Leszek Kolakowski, "Emperor Kennedy's Legend", from his *Modernity on endless Trial*, (Chicago. 1990), pp. 249-154

וראו גם את האתר הבא וחישבו איך הוא קשור לחשיבה היסטורית:

<https://tylervigen.com/spurious-correlations>

מפגש שני: היסטוריה כביקורת

Michel-Rolph Trouillot, "Introduction," in *Silencing the Past: Power and the Production of History*, (Boston, 2015 [1997]), 1-30.

Joan W. Scott, "History-writing as Critique," in *Manifestos for History*, K. Jenkins et al., eds. (New York: 2008), 19-38

מפגש שלישי: הארכיון

ז'אק דרידה, מחלת הארכיב (תל אביב, 2006), 13-9

Ann L. Stoler, *Along the Archival Grain: Epistemic Anxieties and Colonial Common Sense* (Princeton, 2008), 17-53.

מפגש רביעי: איך לכתוב על מה שהארכיון לא שימר?

Saidiya Hartman, "Venus in Two Acts," *Small Axe* 12:2 (2008): 1-14

מפגש חמישי: נקודות מבט

Carlos Ginzburg, "Our Words and Theirs: A Reflection on the Historian's Craft, Today," in *Historical Knowledge. In Quest of Theory, Method and Evidence*, eds.

Susanna Fellman and Marjatta Rahikainen (Cambridge, 2012), 97-119

מפגש ששי: בין זיכרון להיסטוריה ובין עדות לשתיקה

Julian Jackson, "Archives, Memories, and Masks in Writing the History of the French Resistance: The Case of Daniel Cordier," *French Historical Studies* 45:1 (2022)

חלק ב: היסטוריוגרפיה

מחשבה דיאלקטית ומרכסיסטית:

מפגש שביעי: הגל

פ' הגל, "חלק 2" בתוך מבוא לתולדות הפילוסופיה, עמ' 73-91.

מפגש שמיני:

קרל מרקס, המניפסט הקומוניסטי (1848)

<https://www.marxists.org/hebrew/Cm/CM.htm>

חלק ג: עידן הפוסט

שבוע תשיעי: בורדיה:

פייר בורדיה, מבנים, הביטוס, פרקטיקות

Pierre Bourdieu, "Outline of the Theory of Practice: Structures and the habitus," in Gabrielle M. Spiegel, ed. *Practicing History* (New York, 2005), 179-198.

מפגש 10: פוקו:

[Maurice Florence], "Foucault" (1984), in *The Cambridge companion to Foucault*, Gary Gutting (Ed.) (New York 2005), pp. 314-319.

מפגש 11:

מישל פוקו, תולדות המיניות א': הרצון לדעת (תל אביב, 1996), 64-79 ; 42-53 ; 7-28

פוקו, תולדות המיניות: כרך ב': השימוש בתענוגות (תל אביב, 2008), 7-17

מפגש 12: Historicism New

Susan Buck-Morss, "Hegel and Haiti," *Critical Inquiry* 26 :4 (Summer 2000): 821-865.

Stephen Greenblatt, *The Holberg Conversation* 2016:

<https://www.youtube.com/watch?v&eq;91qS5yq2AgY>

שבוע 13 : וייט

היידן וייט, "הטקסט ההיסטורי כמוצר ספרותי", בתוך: חשיבה היסטורית, אליעזר וינריב, עורך (תל אביב, תשמ"ה), כרך ב', עמ' 305-322.

Hayden White, "The Historical Text as Literary Artifact," *Clio* 3:3 (1974), 81-100

שבוע 14: HUNT?

חלק ד: מגדר ומיניות

מפגש 15 : החלוקה המגדרית

Gayle Rubin (1975), "The traffic in women: Notes on the "Political Economy" of Sex", in Nicholson, Linda (ed.), *The second wave: a reader in feminist theory*, New York, 1997, pp. 27-62

מפגש 16: היסטוריה של מיניות

Tamara Chaplin, "'A Woman Dressed like a Man:' Gender Trouble at the Sapphic Cabaret, Paris, 1930-1960," *French Historical Studies* 44:4 (2021)

מפגש 17: Intersectionality

Kimberlé Crenshaw, "Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory, and Antiracist Politics," *University of Chicago Legal Forum* 1989, article 8 (1989): 139-167.

רשות:

Kimberlé Crenshaw, TED talk

<https://www.youtube.com/watch?v&eq;akOe5-UsQ2o>

שבוע 18: החפצה

לורה מאלווי, "עונג חזותי וקולנוע נרטיבי" (1975), בתוך ללמוד פמיניזם: מקראה, דליה באום ואחרות, עורכות (תל אביב, 2006), עמ' 116-133.

Mulvey, Laura. "Visual pleasure and narrative cinema", in *Visual and other pleasures*. Palgrave Macmillan, London, 1989. 14-26.

חלק ד: אימפריה

מפגש 19: ידע ואימפריה

Ann Stoler, "Sexual Affronts and Racial Frontiers," in her *Carnal Knowledge and Imperial Power* (Berkeley, 2002), pp. 79-147

מפגש 20: תיאוריה פוסט-קולוניאלית

H. Bhabha, "The Other Question: Stereotype, Discrimination, and the Discourse of Colonialism," in *The Location of Culture*, London, 1994, pp. 94-120.

ובעברית: ה' בבא, "שאלת האחר: הבדל, אפליה ושיח פוסט-קולוניאלי" תיאוריה וביקורת 5 (1994), עמ' 144-157.

מפגש 21: אירופה העולם

Dipesh Chakrabarty, "Postcoloniality and the Artifice of History: Who Speaks for "Indian" Pasts," *Representations* 37, Special Issue: Imperial Fantasies and Postcolonial Histories (1992): 1-26

Priya Satia, *Time's Monster: How History Makes History* (Cambridge, Mass, 2020), Introduction (pp. 1-11)

מפגש 22: איך לעשות היסטוריה גלובלית?

Sanjay Subrahmanaym, "Connected Histories: Notes towards a Reconfiguration of Early Modern Eurasia," *Modern Asian Studies* 31:3, Special Issue: The Eurasian Context of the Early Modern History of Mainland South East Asia, 1400-1800 (Jul., 1997): 735-762

Amy Stanley, "Maidservants' Tales: Narrating Domestic and Global History in Eurasia, 1600-1900," *The American Historical Review* 121:2 (2016), 437-460,

חלק ה: מה (עוד) עושים עכשיו?

מפגש 23: היסטוריה כלכלית חדשה? ד"ר עידית בן-אור

Rebecca L. Spang, *Stuff and Money in the Time of the French Revolution* (Introduction and chapter 3 Harvard University Press, 2015),

יש גישה אלקטרונית דרך אתר הספרייה.

חומר לקריאה נוספת:

לקריאה נוספת ראה סילבוס הקורס (מודל)

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %

מידע נוסף / הערות:
אין